

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/215376,Wojciech-Kujawa-Zofia-Wieszczycka-Czlonkini-siatki-wywiadowej-Andrzeja-Czaykow.html>
27.02.2026, 14:23

Wojciech Kujawa: Zofia Wieszczycka. Członkini siatki wywiadowczej Andrzeja Czaykowskiego

29 lipca 1949 r. samolot rejsowy Londyn-Praga-Warszawa wylądował na warszawskim Okęciu. Na jego pokładzie znajdował się Andrzej Czaykowski, żołnierz WP, cichociemny, dowódca w Powstaniu Warszawskim.

[Konspiracja Zbrodnie komunistyczne](#)

15.03

Zdjęcie sygnalityczne Zofii Wieszczyckiej wykonane w MBP w Warszawie w 1951 r. (fot. z zasobu IPN)

Teraz jako Tomasz Sulikowski – na prośbę ministra obrony narodowej, a zarazem szefa spraw wewnętrznych Rządu RP na Uchodźstwie Romana Odzierżyńskiego – Czaykowski rozpoczął zbieranie informacji o sytuacji w komunistycznej Polsce. Zaszły się w mieszkaniu przy ul. Łobzowskiej 43 w Krakowie, z którego kierował systematycznie powiększającą się siatką współpracowników. Miał on na tyle szczęścia, że nie musiał budować jej od podstaw, lecz oparł się na członkach Polskiego Towarzystwa Teozoficznego – ideowych przyjaciółach jego mamy Haliny, a także ciotkach.

Życie i działalność

Jedną z osób pomagających Andrzejowi Czaykowskiemu była siostra jego mamy – Zofia Wieszczycka, urodzona 15 marca 1891 r. w Przywieczerzynie nieopodal Włocławka, jako córka właściciela ziemskiego Rudolfa Kryńskiego i Wandy z d. Busse. Ukończyła szkołę średnią

w Warszawie. W 1913 r. wyszła za mąż za Tadeusza Wieszczyckiego, a rok później urodziła córkę Krystynę.

W okresie międzywojennym mieszkała w 150-hektarowym majątku w Skłęczkach koło Kutna. W tym okresie była związana z Polskim Towarzystwem Teozoficznym oraz Spółdzielnią Przyjaciół Uroczyska Mężenin. Była także członkiem łóż masońskich.

W 1940 r. przeniosła się do Warszawy, gdzie zamieszkała przy ul. Mokotowskiej 12, w Ośrodku Kultury Rolnej i Kolonii Letnich prowadzonym przez teozofów. Trzy lata później przeprowadziła się do podwarszawskiej Choszczówki. Podczas wojny utrzymywała się z handlu, m.in. ze sprzedaży drzewa. Po wojnie przez krótki okres była nauczycielką w Orłowie, a następnie pracowała w Państwowym Przedsiębiorstwie Budowlanym w Warszawie jako urzędniczka.

W okresie działalności swojego siostrzeńca w Polsce udzielała mu pomocy. Jak sama zeznała, m.in. zbierała informacje, wymieniała obcą walutę, pomagała w rozszyfrowywaniu korespondencji z Londynu czy starała się zorganizować dla niego nowe dokumenty.

Aresztowanie i uwięzienie

Zofia Wieszczycka została zatrzymana przez Urząd Bezpieczeństwa 13 sierpnia 1951 r. – w dniu rozbicia siatki. Osadzono ją w areszcie śledczym przy ul. Rakowieckiej na warszawskim Mokotowie. 30 kwietnia 1953 r. Warszawski Sąd Rejonowy w Warszawie pod przewodnictwem ppłk. Mieczysława Widaja skazał ją na karę 10 lat pozbawienia wolności, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na lat pięć oraz przepadek mienia.

[Czytaj artykuł Wojciecha Kujawy *Zofia Wieszczycka. Członkini siatki wywiadowczej Andrzeja Czaykowskiego* na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Konspiracja, Zbrodnie komunistyczne

Artykuł